

Žňové zpravodajství k 6. září 2021

07. 09. 2021

6.9.2021 - Postup sklizně obilovin a řepky v České republice k 6. září 2021.

Sklizeň základních obilovin a řepky se díky příznivému počasí v 35. týdnu výrazně posunula k svému závěru. Zřejmě v předposledním týdnu žňových prací se sklízely zejména zbývající plochy obilovin (pšenice, ječmen, žito, triticales a oves) ve všech krajích ČR. V současné době zbývá celkem sklídit 78 775 ha obilovin (6,38 %), z toho pšenice ozimá – 29,7 tis. ha, pšenice jarní – 9,0 tis. ha; ječmene ozimého – 41 ha; ječmene jarního – 10,8 tis. ha; žita – 3,5 tis. ha; triticales – 7,7 tis. ha. Nejbliže ke konci žní základních obilovin jsou v kraji Zlínském, kde je sklizeno 99,9 % a také ve všech zbývajících moravských krajích (Olomouckém, Jihomoravském a Moravskoslezském), kde je sklizeno 98,9 %, 98,5 % a 98,3 % ploch. Z českých krajů mají nejbliže ke konci žní kraje: Pardubický a Královéhradecký, kde je sklizeno 94,9 % a 94,1 % sklizňových ploch. Výrazně ve sklizni zaostává kraj Liberecký a Karlovarský, kde je sklizeno 65,7 % a 73,8 %. U těchto krajů zkomplikovaly sklizeň obilovin i řepky výrazné srážky. Do porostů se nemůže dostat zemědělská technika (kombajny a ani traktory) vlivem silného podmáčení půdy. Současně s tím ovlivňuje zdejší sklizeň i vysoká vlhkost zrna.

K aktuálnímu datu je posekáno 1 156 479 ha (93,6 %) z 1 235 254 ha obilovin určených ke sklizni. Řepka je sklizena skoro ve všech krajích ČR (s výjimkou kraje Karlovarského a Pardubického). Sklizeno je jí celkem 341 846 ha (99,9 %) s průměrným výnosem 3,11 t/ha.

Celková produkce obilovin dosahuje výše 7 156 639 tis. tun a produkce řepky 1 062 517 tis. tun. Celkový výnos obilovin oproti minulému týdnu mírně poklesl a je na úrovni 6,19 t/h. Oproti minulému roku 2020 je tento výnos vyšší o 0,14 t/ha.

Ke dni 7. 9. 2020 bylo v ČR sklizeno celkem 1 249,4 tis. ha obilovin (99,9 %) s produkcí 7 558,3 tis. tun a průměrným výnosem 6,05 t/ha a 368,2 tis. ha řepky (100 %) s produkcí 1 260,5 tis. t a průměrným výnosem 3,42 t/ha. Sklizeň obilovin a řepky tak byla u svého konce.

Kvalita obilovin:

Kvalita sklizně potravinářské pšenice 2021 je průběžně analyzovaná v laboratoři Agrotestu fyto, s.r.o.

K 3. 9. 2021 bylo v laboratoři analyzováno na kvalitu podle požadavků ČSN 461100-2 pro pšenici potravinářskou 209 vzorků pšenice sklizně 2021 z celkem plánovaných 500. Analyzované vzorky byly sklizeny v rozmezí 15. 7. – 22. 8. 2021.

Z 209 vzorků vyhovělo 186 vzorků (tj. 89 %) požadavkům na číslo poklesu (norma 220 s: min 63 s, max 389 s), 173 vzorků (83 %) vyhovělo na obsah dusíkatých látek (norma 11,5 %: min 8,9 %, max 16,5 %), 177 vzorků (85 %) vyhovělo na sedimentační index (norma 30 ml: min 10 ml, max 70 ml) a 170 vzorků (81 %) vyhovělo na objemovou hmotnost (norma 76,0 kg/hl: min 68,9, max 84,9 kg/hl).

Kvalita pšenice je převážně dobrá, a to s ohledem na všechny jakostní parametry. U vzorků sklizených po deštích se častěji vyskytují porostlá zrna, mají nižší objemovou hmotnost a v některých případech nevyhovující číslo poklesu. U této později sklizené pšenice se také častěji vyskytují fuzariózní zrna.

Podle dosavadních výsledků rozborů pšenice na obsah mykotoxinů se deoxynivalenol (DON) vyskytuje přibližně u poloviny analyzovaných vzorků. Je to méně než v loňském roce, kdy byl DON zjištěn u 80 % vzorků, ale více než v letech 2019 (32 %) a 2018 (34 %). Většina dosud zjištěných hodnot je však pod povoleným limitem (1250 µg/kg), limit přesáhl jeden z analyzovaných 52 vzorků (2 %), zjištěná hodnota je 1425 µg/kg. Šlo o pšenici jarní pěstovanou v Královéhradeckém kraji, předplodinou byla kukuřice. Zearalenon (ZEA) byl zjištěn u desetiny analyzovaných vzorků pšenice, limitní hodnoty

nebyly překročeny (limit 100 µg/kg, nejvyšší zjištěná hodnota 36 µg/kg).

Kvalita žita 2021 - dosud analyzované vzorky žita (5) pocházejí z kraje Vysočina a z krajů Královéhradeckého, Moravskoslezského a Zlínského a byly sklizeny v rozmezí 29. 7. - 20. 8. 2021. Na objemovou hmotnost vyhověly podle ČSN 46 1100-4 všechny vzorky (průměr 72,7 kg/hl, norma 70,0 kg/hl, min. 70,3 kg/hl, max. 74,1 kg/hl), na číslo poklesu 80 % vzorků (průměr 149 s, norma 120 s, min. 62 s, max. 251 s). Z hlediska příměsí a nečistot je často nevyhovující vyšší podíl scvrklých zrn (47 % vzorků). U 2 vzorků byl zjištěn výskyt námele, u jednoho byl obsah na hranici limitu pro potravinářské obiloviny (0,05 %), u druhého vzorku byl tento limit mnohonásobně překročen.

Kvalita sklizně sladovnického ječmene 2021 je průběžně analyzována ve Výzkumném ústavu pivovarnickém a sladařském v Brně. K datu 3. 9. 2021 bylo analyzováno 81 vzorků sladovnického ječmene (z toho 16 vzorků ozimých odrůd sladovnického ječmene, 41 vzorků odrůd pro České pivo, 24 vzorků ostatních odrůd). Vzorky pocházely z kraje Olomouckého (26), Jihomoravského (24), Královéhradeckého (9), Středočeského (9), Moravskoslezského (8), kraje Vysočina, (2), Plzeňského (1), Ústeckého (1) a Zlínského (1). Analyzované vzorky byly sklizeny v období od 5. 7. do 15. 8. 2021.

Průměrná vlhkost analyzovaných vzorků byla 12,5 % (min. 10,8 %, max. 16,0 %, normě vyhovělo v 97,5 % vzorků). Průměrná hodnota přepadu na síť 2,5 mm byla 88,3 % (min. 54,5 %, max. 98,6 %). Požadavkům na hodnoty přepadu (min. 85 %) vyhovělo 77,8 % vzorků. Průměrný obsah zrnových příměsí sladařsky nevyužitelných byl 1,5 % (min. 0,1 %, max. 3,6 %) a požadavku normy vyhověla 96,3 % vzorků. Průměrný obsah zrnových příměsí sladařsky částečně využitelných byl 3,7 % (min. 0,6 %, max. 15,3 %) a požadavku normy vyhovělo 84 % vzorků. Průměrný obsah dusíkatých látek v zrnu ječmene byl 10,7 % (min. 8,5 %, max. 13,7 %) a požadavku normy vyhovělo 66,7 % vzorků. U nevyhovujících vzorků převládají ty s nízkým obsahem dusíkatých látek. Požadavkům na klíčivost vyhovělo 97,5 % vzorků a průměrná klíčivost byla zjištěna 98,8 % (min. 95 %, max. 100 %).

Z dosud analyzovaných vzorků vyplývá příznivý obsah dusíkatých látek, zrnových příměsí sladařsky nevyužitelných i zrnových příměsí částečně sladařsky využitelných. Vzhledem ke zpracování vzorků z pozdější fáze sklizně se začínají vyskytovat zrna fyziologicky poškozená (porostlá). Výskyt fyziologicky poškozených zrn byl zjištěn u 21 % vzorků. Častý je také výskyt zahnědlých špiček (více jak 1 % zahnědlých špiček bylo zjištěno u 50 % vzorků).

Přílohy:

Žně k 6. 9. 2021 - celá ČR ([DOC, 339 KB](#))

Žně 2021 - kraje 2021 + celá ČR k 6. 9. 2021 ([XLSX, 121 KB](#))